

Kommunstyrelsen
Handläggare: Ann-Charlotte Wiktorsson

Årsredovisning 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna årsredovisningen för Lidköpings kommun 2017 i sin helhet.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna att årets resultat enligt balanskravet inte ska återställas med hänsyn till synnerliga skäl.

Sammanfattning

Årets resultat uppgår till 53,2 mnkr. Det budgeterade resultatet vid årets början uppgick till 50,9 mnkr. Under året har inga tilläggsanslag beslutats men sänkt personalomkostnadspålägg innebär att det budgeterade resultatet uppgick till 52,1 mnkr.

Detta förslag till beslut innebär att kommunen utifrån sin finansiella styrka inte ska återställa resultatet nästkommande år. Den finansiella styrkan skulle då anses utgöra synnerliga skäl för att inte återställa underskottet.

Värdet på kommunens kapitalförvaltning har ökat med 194 mnkr under året och uppgår till 2 492 mnkr per 2017-12-31. En återföring av tidigare nedskrivningar om 11,8 mnkr har påverkat resultatet positivt. Inga uttag har gjorts under året. Nämnderna genererade ett underskott om 21,0 mnkr.

Lidköpings kommuns samlade investeringsvolym blev 541,5 mnkr inklusive exploatering vilket var högre än föregående år (296,6 mnkr). De långfristiga skulderna ökade med 726,9 mnkr under året till 2 623,4 mnkr och skuldsättningsgraden likaså från 49,2 procent till 55,6 procent.

Koncernens resultat uppgick till 97,4 mnkr. Samtliga bolag redovisar ett positivt resultat. Två av fyra bolag uppfyller det långsiktiga soliditetsmålet på 15 %, ett bolag ligger nära målvärdet och ett bolag har ökat sin soliditet och närmar sig målet.

I styrkortet finns det 58 KF-indikatorer som underlag för bedömningen om kommunen är på rätt väg mot vision och mål. Av dessa 58 indikatorer har det gått att redovisa ett resultat på

54 indikatorer.

Sammantaget har 67 procent av indikatorerna ett bättre värde jämfört med föregående värde. 85 procent av indikatorerna har helt eller delvis uppfyllt målvärdet. Detta är ett något bättre värde än prognosen i delårsrapporten som var 79 procent.

Ärendebeskrivning

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 53,2 mnkr. Det budgeterade resultatet vid årets början uppgick till 50,9 mnkr. Under året har inga tilläggsanslag beslutats men sänkt personalomkostnadspålägg innebär att det budgeterade resultatet uppgick till 52,1 mnkr.

Skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen översteg budget med 27,6 mnkr, varav 8,8 mnkr utgör så kallad byggbonus. Finansnettot var ca 2,1 mnkr lägre än budgeterat. Den främsta orsaken till denna avvikelser är att realisationsvinster och återföring av tidigare nedskrivningar av värdepapper inte nått upp till budgeterat belopp. Två omplaceringar har gjorts med syftet att minska kommunens risknivå. Fondplaceringarna har avkastat 8,4 % under året och det samlade marknadsvärdet uppgick vid årsskiftet till 2 492 mnkr.

Nämnderna redovisar ett underskott på 21,0 mnkr. Utbildningsnämnden, social- och arbetsmarknadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden har under året utnyttjat medel utöver budgetram för särskilt utpekade åtgärder som finansierats genom fullmäktigebeslut 2016 om att fördela tidigare fonderade medel från integration och vissa statsbidrag.

Kommunstyrelsen visar ett underskott på 6,5 mnkr. Uppräkning av tidigare avsättningar för E20 och väg 44 samt projekteringsbidrag för cykelväg belastar kommunstyrelsens resultat med 6,5 mnkr, liksom avsättning för konstsnöspår 6,0 mnkr. Inga nya avsättningar för infrastruktur har gjorts under året. Projekteringskostnader för Hamnstaden har kostnadsförts i enlighet med försiktighetsprincipen (2,8 mnkr) och belastar kommunstyrelsens resultat. Avsatta medel till lönepotten har inte fullt ut kunna täcka kostnader för löneökningar (-2,8 mnkr). Staberna visar överskott.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 9,6 mnkr trots att åtgärder vidtagits för att nå budget. Äldreomsorgens ekonomiska resultat har inte kunnat väga upp underskottet inom funktionsnedsättning. Orsaker till underskottet är bland annat minskad statlig finansiering för personlig assistans och sjuklönekostnader för utförsäkrade, införandet av heltid för alla samt dyrare sommarbemanning än planerat.

Social- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett underskott på 19,9 mnkr främst inom barn & unga, integration och boendestöd. Främsta orsakerna är att kostnaderna för institutionsplaceringar ökat, att verksamheter inte kunnat stängas inom integration i den takt som förutspåddes samt ökade volymer inom boendestöd. 5,5 mnkr av underskottet kan hänföras till åtgärder som förvaltningen fått resultatöverförda medel för från 2016.

Barn- och skolnämnden redovisar ett underskott mot budget på 7 mnkr. Underskottet beror på att förstärkningar och insatser när det gäller nyanlända barn/ elever samt integration har genomförts i enlighet med kommunfullmäktiges beslut från 2016.

Utbildningsnämnden redovisar ett totalt överskott på 3 mnkr där underskott inom gymnasieskolan uppvägs av överskott inom gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott inom exploateringsverksamheten med anledning av försäljning av tomtmark för såväl bostäder som verksamhet. Nämnden i övrigt redovisar överskott för kapitalkostnader för Hamnstadens.

Intern Service redovisar ett överskott mot budget med 2,4 mnkr. Överskottet grundar sig bland annat i effektiviseringar inom städ, svårigheter att tillsätta vakanser inom kost samt att fastighet har skjutit en del planerade underhållsåtgärder på framtiden samt lägre driftskostnader än budgeterat.

Teknisk servicenämnds planerade överskott inom elnät har blivit lägre än budgeterat på grund av projektkostnader som i enlighet med god redovisningssed har kostnadsförts i stället för att som planerat ingå i investeringsobjekt, vilket har påverkat resultatet negativt. Resultatet uppgår till 3,8 mnkr mot budget 4,5 mnkr.

Koncernens resultat uppgick till 97,4 mnkr. Samtliga bolag redovisar ett positivt resultat. Två av fyra bolag uppfyller det långsiktiga soliditetsmålet på 15 %, ett bolag ligger nära målvärdet och ett bolag har ökat sin soliditet och närmar sig målet.

Balanskravsresultat

I kommunallagen finns ett regelverk kring det så kallade balanskravet. Detta innebär att kommunens redovisade resultat justeras med poster som inte hör till den normala verksamheten, exempelvis reavinster/förluster på finansiella tillgångar eller anläggningstillgångar.

För kommunens räkning innebär detta att balanskravsresultatet för 2017 är negativt. Regelverket föreskriver att kommunen vid negativa resultat ska återställa underskottet inom tre år - det vill säga redovisa ett positivt balanskravsresultat för de nästkommande tre åren som minst uppgår till det redovisade underskottet enligt balanskravsutredningen. Resultatet enligt balanskravsdefinitionen uppgår till minus 4,7 mnkr. För att återställa detta underskott innebär det att resultatet måste uppgå till minst den budgeterade avkastningen från kapitalförvaltningen samt det belopp som ska återbetalas, vilket för 2018 skulle motsvara ett resultat på $65,1 + 4,7 = 69,8$ mnkr om man skulle välja att återbetala underskottet i sin helhet samma år.

I undantagsfall kan kommunen tillåtas att inte återställa resultatet. Ett synnerligt skäl för detta är att kommunen har en mycket stabil och solid ekonomi. Denna förutsättning är uppfylld för Lidköpings kommun. Även för 2016 förelåg ett underskott enligt balanskravet, vilket kommunfullmäktige valde att inte återställa med samma motiv som ovan.

Sammanfattande analys

Lidköpings kommun befinner sig i ett expansivt skede. Kommunen växer med fler invånare som innebär ett ökat behov av kommunal service. Samtidigt genomförs historiskt stora

investeringar vilka kommer att innebära ökade driftkostnader och kostnader för de lån som nu tas upp för att finansiera investeringarna.

Resultatet ligger väldigt nära budget för 2017. Resultaten har varierat över tid dels för att finansnettot svängt kraftigt mellan åren, och dels för att enskilda år påverkats av stora avsättningar för medfinansiering av infrastruktur. Tittar man i stället på det underliggande strukturella resultatet finns en tydlig riktning mot en nivå som motsvarar skatter och statsbidrag. Trenden är visserligen positiv, men resultatet framstår som lågt i förhållande till de utmaningar kommunen står inför. Marginalen mellan verksamhetens nettokostnader och skatteintäkterna är på en nivå som ger begränsade möjligheter att möta ökade kostnader eller öka självfinansieringsgraden för investeringar.

Den finansiella utmaningen framöver ligger i att inrymma de ökade kostnader för drift och räntor som utmanande investeringsplaner medför och samtidigt möta ökade kostnader till följd av den demografiska utvecklingen. Den extrema räntenivå som råder innebär att räntekostnaderna är låga men kan förväntas stiga framöver.

Det som framför allt blir avgörande för att den ekonomiska situationen ska förbli hållbar är kontroll över kostnadsutvecklingen och möjligheten att bedriva effektiv verksamhet. Det blir än viktigare med god framförhållning, långsiktig planering, noggrann uppföljning med fördjupade analyser för effektiv styrning av verksamheten.

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Visionen är utgångspunkten i styrmodellen och organisationens drivkraft. Det finns tre kommunövergripande målbilder för Lidköping 2030. Tre strategier beskriver på vilket sätt kommunen ska närma sig vision och mål. Under respektive strategi syns bland annat följande resultat och utveckling:

1. Kunden/brukaren i fokus

Upplevelsen av:

- kommunens tillgänglighet har förbättrats
- bra bemötande av kommunens personal har förbättrats
- delaktighet och inflytande har förbättrats

2. Lokal utveckling i ett globalt perspektiv

- Miljörankingen är sämre jämfört med 2016
- Andel med eftergymnasial utbildning ökar och når målvärdet
- Näringslivsklimatet har förbättrats och når målvärdet
- Företagsranking är sämre jämfört med 2016 och är långt från målvärdet
- Medborgarna är nöjdare med hur det planeras för bostäder jämfört med 2015 och når målvärdet
- Antalet resande med kollektivtrafiktrafik inom tätorten ökar och når målvärdet

- Antalet resande med Kinnekullebanan och region- och lokaltrafik minskar och når inte målvärdet
- Medborgarna är mindre nöjda med kommunikationerna och värdet når inte målvärdet
- Rankingen som friluftskommun har försämrats och är långt från målvärdet

3. En organisation i framkant

- Andel heltidstjänster ökar betydligt
- Sjukfrånvaron minskar något
- Närvaron försämras i grundskolan men förbättras på gymnasiet

I styrkortet finns det 58 KF-indikatorer som underlag för bedömningen om kommunen är på rätt väg mot vision och mål. Av dessa 58 indikatorer har det gått att redovisa ett resultat på 54 indikatorer.

Sammantaget har 67 procent av indikatorerna ett bättre värde jämfört med föregående värde. 85 procent av indikatorerna har helt eller delvis uppfyllt målvärdet. Detta är ett något bättre värde än prognosen i delårsrapporten som var 79 procent.

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör Jan Fransson

Samtliga nämnder

Ekonomichef Helena Ljunggren

Ekonom Ann-Charlotte Wiktorsson

Ekonom Mona Gustavsson

Ekonom Christina Bridholm

Personalchef Nils Svensson

Utvecklingsledare Anna Sofia Johansson

Utvecklings- och kommunikationschef Elin Liljebäck Nilsson